

CURS ACADÈMIC: 2009-10
LLICENCIATURA: PERIODISME
CURS: 2º

Codi: 20685 Assignatura: Estructura Social Tipus d'assignatura: Núm. de crèdits: Professorat: Oscar Rebollo (Castellà i Català) Grup: 2 Quadrimestre: Periodisme
--

OBJECTIUS DE L'ASSIGNATURA:

L'objectiu d'aquest curs es aproximar-se al coneixement de la societat actual analitzant-la des del punt de vista dels seus eixos fonamentals d'estructuració de la desigualtat.

Estudiar el sistema de desigualtats socials implica indagar en els seus orígens o causes profundes de la desigualtat, en les formes de manifestar-se d'aquesta i en els seus processos i mecanismes de legitimació i institucionalització. Així com en els grups socials que es configuren i en els mecanismes que intervenen en la seva reproducció al llarg del temps.

Aquesta perspectiva d'anàlisi s'aplicarà a les societats dels nostres dies amb el doble objectiu tant de millorar la comprensió de les societats espanyola y catalana com a societats capitalistes avançades, como també amb la finalitat de contrastar la hipòtesis de que aquestes societats, la nostra i les properes a nosaltres, es troben des de fa temps sumides en un procés de canvi que ara podem caracteritzar ja d'estructural i que, segons la hipòtesis del curs, està donant lloc a la configuració d'una nova època amb noves pautes d'estructuració social, de producció y reproducció de las desigualtats i de configuració de noves identitats y grups socials.

TEMARI:

I. EL ANÁLISIS DE LAS DESIGUALDADES SOCIALES.

1. El Sistema de Desigualtat: L'evidencia de la desigualtat. Orígens, dimensiones i formes de manifestació de la desigualtat. Desigualtat, recursos i

poder. Desigualtat i diferència. El sistema d'estratificació capitalista davant d'altres models històrics: esclavisme, sistema de castes, comunisme primitiu, feudalisme.

2. El procés de l'Estructura Social: Desigualtats socials, conflicte social i acció col·lectiva. Actores y estratègies en la reproducció de la desigualtat: processos de canvis y permanències. Nous i vells moviments socials.

3. Els eixos d'estructuració social: Les desigualtats de classe. Diverses construccions teòriques i empíriques del concepte de classe. Els canvis recents en l'estructura de classes. La mobilitat social como a mobilitat de classe. Potencialitats i limitacions de l'anàlisi de classes socials.

4. Els eixos d'estructuració social: Les desigualtats de gènere. Sexe i gènere: desigualtat i diferència. Gènere, identitat i conflicte. Les desigualtats en el treball productiu i reproductiu. La pluralitat de formes i espais de manifestació de la desigualtat de gènere a la societat actual.

5. Els eixos d'estructuració social: Les desigualtats d'edat: Edat, producció i consum. Las formes d'expressió de las desigualtats d'edat. Grups d'edat, conflicte social y política.

6. Els eixos d'estructuració social: Les desigualtats per raó d'ètnia: etnicitat i immigració. Factors i explicacions de la desigualtat por raó d'ètnia. Els processos migratoris a España i Catalunya en las últimas dècades. Factors d'inclusió social dels immigrants.

7. Conclusions: Gènere, classe, edat i ètnia como factors d'estructuració social des de la desigualtat.

II. LA HIPÒTESIS D'UN "CANVI D'ÈPOCA" A PARTIR DE LA DÈCADA DE 1970.

8. La hipòtesis del "canvi d'època" Quan i per què parlar d'un canvi d'època? Canvis en l' esfera productiva. Canvis en l'esfera estatal i en la política.

9. Els principals processos que estan configurant la nova època: Crisis de la ocupació i precarietat. Processos de dualització i exclusió social. Processos d'individualització. La globalització.

10. Noves desigualtats. Desigualtats i crisis ambiental. Desigualdades y sociedad de la información. Desigualdad, seguridad y riesgo.

11. Estructura social y política: Las desigualdades ante la política. Las políticas públicas, la desigualdad y la lucha contra la exclusión social. Los actores políticos. Las relaciones Estado-Mercado. Movimientos Sociales y participación.

12. Conclusions del mòdul II: Nous continguts, nous subjectes i noves estratègies en la configuració dels processos actuals de l'estructura social.

BIBLIOGRAFIA

BÀSICA:

- González, Juan J. y Requena, Miguel (eds.) (2006): Tres décadas de cambio social en España. Madrid, Alianza.
- Fitoussi, JP y Rosanvallon, P. (1997): La nueva era de las desigualdes sociales. Buenos Aires. Manantial
- Míguélez, F y otros (1997): Desigualtat i Canvi. Barcelona, Proa.
- Kerbo, Harold R (2003): Estratificación social y desigualdad
- Rambla, Xavier (coordinador) (2008): Les fractures de l'estructura social. Bellaterra. UAB servei de publicacions.

COMPLEMENTÀRIA:

- Beck, U (2006): La sociedad del riesgo global. Madrid. Siglo XXI.
- Castel, R (1997): La metamorfosis de la cuestión social. Barcelona, Ariel.
- Crompton, Rosemary (1994): Clase y estratificación. Madrid, Tecnos.
- Crouch, C. (2004): Posdemocracia. Madrid. Taurus.
- Díaz-Salazar, Rafael (ed.) (2004): Trabajadores precarios. El proletariado del siglo XXI. Madrid. Ed. HOAC.
- Galbraith, J.K. (1992): La cultura de la satisfacción. Barcelona. Ariel.
- Feito, Rafael (1995): Estructura social contemporánea. Madrid, Siglo XXI.
- Funes, Mª J. y Adell, Ramón (2003): Movimientos sociales: cambio social y participación. Madrid. UNED.
- Lacalle, Daniel (2006): La clase obrera en España. Madrid, El Viejo Topo.
- Lakoff, George (2007): No pienses en un elefante. Madrid. Universidad Complutense.
- Sassen, Saskia (2007): Una sociología de la globalización. Buenos Aires, Katz.
- Santos, Boaventura de Sousa (2005). El milenio huérfano. Madrid, Trotta.
- Sennett, Richard (2006): La cultura del nuevo capitalismo. Barcelona. Anagrama.
- Sennett Richard (2005): La corrosión del carácter. Barcelona. Anagrama
- Subirats, Joan (dir.) (2006): Fragilidades Vecinas. Barcelona, Icaria.
- Subirats, Joan (dir.) (2005): Perfils d'exclusió social urbana a Catalunya. Barcelona, AUB - IGOP
- Tezanos, J. Félix (2001): La sociedad dividida. Madrid, biblioteca Nueva.
- Wright, E.O (1994): Clases. Madrid, siglo XXI.

METODOLOGIA DOCENT:

TEORIA

- El trabajo en el aula combinará las intervenciones por parte del profesor, con debates y presentaciones por parte de los alumnos, realización y puesta en común de ejercicios prácticos, presentación y debate de materiales en diversos soportes (video, trabajo con casos, lecturas, conferencias,...)

PRÀCTIQUES:

La práctica consistirá en la elaboración dos trabajos:

- un trabajo grupal tutorizado en formato audiovisual, blog, web u otros.
- un comentario individual escrito de una extensión màxima de una página

SISTEMA D'AVUACIÓ:

Examen (50%) + trabajo grupal (40%) + trabajo individual (10%)

El trabajo grupal se realizará en grupos de 3-4 personas

Será necesario superar el examen para aprobar la asignatura.

Existe la posibilidad de un único examen final cuya preparación se realizará en base a las lecturas básicas del curso.

Data: 14 de juliol de 2009.